

Főoldal>Bírósági eljárások>Videokonferencia>**Bizonyításvétel videokonferencia útján**
Bizonyításvétel videokonferencia útján

Horvátország

1 Van-e lehetőség videokonferencia útján történő bizonyításvételre akár a megkereső tagállam bíróságának részvételével, akár közvetlenül e tagállam bírósága által? Ha igen, melyek a vonatkozó nemzeti eljárások vagy jogszabályok, amelyeket alkalmazni kell?

A Horvát Köztársaságban a tanú, valamely fél vagy szakértő meghallgatásával történő bizonyításvétel videokonferencia keretében is elvégezhető a polgári és kereskedelmi ügyekben a bizonyításvétel tekintetében történő, a tagállamok bíróságai közötti együttműködéséről szóló, 2001. május 28-i 1206/2001/EK tanácsi rendelet (a továbbiakban: rendelet) 10–12. és 17. cikkével összhangban olyan módon, hogy bizonyításvételnek a rendelet szerinti elvégzése esetén a Horvát Köztársaságban a bíróság:

1. másik tagállam hatáskörrel rendelkező bíróságától közvetlenül bizonyításvételt kérhet, vagy
2. a rendelet 17. cikkében előírt feltételek teljesülése esetén másik tagállamban közvetlen bizonyításvételt kérhet.

A fent említett rendelet szerinti bizonyításvételt a polgári eljárási törvény (*Zakon o parničnom postupku*) 507d.–507h. cikke rögzíti ('*Narodne novine*' (NN; a Horvát Köztársaság Hivatalos Lapja) 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14. sz.; a továbbiakban: ZPP).

2 Vannak-e korlátozások a videokonferencia útján meghallgatható személyek tekintetében – például csak tanúk, vagy mások, mint például szakértők vagy felek is meghallgathatók ilyen módon?

Videokonferencia használható a tanúk meghallgatására, valamint a szakemberektől / szakértőktől és a felektől történő bizonyításvételre.

3 Milyen korlátozások vannak – ha vannak egyáltalán – a videokonferencia útján beszerezhető bizonyíték típusok tekintetében?

A Horvát Köztársaság nem alkalmaz külön korlátozást a videokonferencia útján megszerezhető bizonyíték fajtáját illetően. Az eljáró bíróság határozza meg, hogy milyen fajtájú bizonyítékot és hogyan kell felvenni egy adott tény megállapítása érdekében. A bíróság saját belátása szerint határozza meg, hogy a teljes eljárás eredménye alapján, az egyes bizonyítékok és a bizonyítékok összességének körültekintő és gondos értékelését követően a tények közül melyeket tekint bizonyítottnak. A videokonferenciát ugyanakkor általában a felek és tanúk meghallgatásával történő bizonyításvételre használják, ha valamely okirat megtekintésével vagy a helyszíni vizsgálat végzésével történő bizonyításvétel bizonyos ténybeli és műszaki akadályokba ütközik.

4 Vannak-e korlátozások a videokonferencia alkalmazásával tartott meghallgatás helyszíne tekintetében – pl. kötelező-e bíróságon tartani?

Főszabály szerint a tárgyalást a bíróságon kell lefolytatni, azonban a fél videokonferencia útján történő meghallgatásának helyét illetően nincs külön jogi korlátozás.

5 Megengedett-e a videokonferencia alkalmazásával tartott meghallgatások rögzítése, és ha igen, az ehhez szükséges berendezés rendelkezésre áll-e?

Nincs olyan jogszabályi rendelkezés, amely kifejezetten előírná a videokonferencia keretében történő tárgyalások magnószalagra rögzítését vagy felvételét, azonban a ZPP 126a–126c. cikke jogalapot biztosít a tárgyalásokról történő hangfelvétel készítéséhez. A hangfelvétel készítéséről a bíróság – akár hivatalból, akár a felek kérelmére – határozat formájában dönt. A hangfelvételek tárolásának és továbbításának módszereit, a rögzítés műszaki követelményeit és módjait a bírósági szabályzat (*Sudski poslovnik*) írja elő (NN 37/14, 49/14, 08/15, 35/15, 123/15 és 45/16. sz.).

6 Milyen nyelven kell a meghallgatást lefolytatni: a) a 10–12. cikk szerinti kérelmek esetében; és b) ha a 17. cikk alapján közvetlen bizonyításvételre kerül sor?

A rendelet 10–12. cikkével összhangban előterjesztett kérelem esetén a tárgyalást jellemzően horvát nyelven tartják meg, ugyanakkor a kisebbségi nyelvek polgári eljárásokban történő használatát külön jogszabály szabályozza (hacsak jogszabály meghatározott bíróságok részére valamely más nyelv használatát elő nem írja, a polgári eljárást horvát nyelven kell lefolytatni). Ezenfelül a ZPP 102. cikke szerint, amennyiben az eljárás nem a fél vagy az eljárás egyéb résztvevői nyelvén folyik, a tárgyaláson elhangzottakat, valamint a tárgyaláson bizonyítékként előterjesztett dokumentumokat tolmács a nyelvükre fordítja. A rendelet 17. cikkével összhangban végzett közvetlen bizonyításvétel esetén a tárgyaláson a bizonyítás felvételét idegen nyelven is el lehet végezni, mivel azt a tárgyalást kérelmező bíróság közvetlenül maga folytatja le, azonban gondoskodni kell a felek vagy az eljárás egyéb résztvevői által értett nyelvre történő megfelelő fordításról.

7 Ha tolmácsokra van szükség, ki köteles biztosítani őket mindkét meghallgatástípus esetében, és hol kell tartózkodniuk?

Főszabály szerint a megkeresett bíróság a rendelet 10–12. cikke szerinti tárgyalás céljából hites bírósági tolmácsról gondoskodik. Bizonyos feltételek között (a ZPP 263. cikkére utaló 251. cikk) a bíróság úgy határozhat, hogy a tolmácsolást a fél által javasolt bírósági tolmácsok végzik el.

Hasonlóképpen, a tolmácsolási szolgáltatás igénybevételeéről a bizonyításvételt kérő bíróságnak és a megkeresett bíróságnak kell megegyezésre jutnia, és a tolmácsot az egyik vagy a másik bíróság biztosíthatja. A gyakorlatban a bírósági tolmácsokat a tolmácsolást igénylő személy tartózkodási helyére vagy a megkeresett bíróság székhelyére rendelik ki, ha a megkereső bíróság a tárgyalást a rendelet 17. cikkével összhangban a saját nyelvén folytatja le, vagy pedig a megkereső bíróság székhelyére rendelik ki, amennyiben a tárgyalást a rendelet 10–12. cikkével összhangban a megkeresett bíróság folytatja le.

8 Milyen eljárás alkalmazandó a meghallgatáshoz szükséges intézkedésekre és a meghallgatandó személy időpontról és helyszínről történő értesítésére? A meghallgatás időpontjának meghatározása során mennyi időt kell biztosítani, hogy a meghallgatandó személy kellő időben értesüljön?

A ZPP 242. cikke értelmében a tanúk írásbeli idézést kapnak, amely többek között megjelöli a tárgyalás időpontját és helyszínét. A fél meghallgatásával történő bizonyításvétellel foglalkozó tárgyalásra történő idézést e félnek a személyes kézbesítés szabályaival összhangban kell kézbesíteni. Amennyiben a fél képviselővel rendelkezik, a felek meghallgatásával történő bizonyításvételre irányuló tárgyalásra szóló idézést a félnek vagy a fél vonatkozásában meghallgatandó személynek a képviselő adja át (a ZPP 138. és 142. cikkére utaló 268. cikke). Idős életkoruk, betegségük vagy súlyos testi fogyatékoságuk miatt a bíróság előtt megjelenésre nem képes tanúk az otthonukban is meghallgathatók. A ZPP nem határozza meg, hogy a tanúkat mennyi idővel korábban kell megidézni; a feleknek ugyanakkor elegendő időt kell adni arra, hogy a tárgyalásra felkészülhessenek (a tárgyalást legalább 8 nappal megelőzően). A rendelet 10–12. cikke alapján lefolytatott tárgyalás esetén a megkeresett bíróság értesíti a tanút/felet a tárgyalás időpontjáról és helyszínéről, míg a rendelet 17. cikke szerinti tárgyalás esetén az idézések kézbesítését a megkereső bíróság végzi.

9 Milyen költségekkel jár a videokonferencia alkalmazása, és hogyan kell megfizetni azokat?

A ZPP 153. cikke szerint a bizonyítás felvételét kérő felet a bíróság végzésben arra kötelezi, hogy előzetesen helyezze letétbe a bizonyításvétel során várható költségek fedezéséhez szükséges összeget. Amennyiben a bizonyításvételt mindkét fél javasolja vagy azt a bíróság hivatalból rendeli el, a bíróság mindkét féltől kéri, hogy a szükséges összeget egyenlő arányban helyezze letétbe.

A videokonferenciához kapcsolódó költségeket illetően a rendelet 18. cikke alkalmazandó.

A Horvát Köztársaságban a bizonyítás videokonferencia útján történő felvétele ingyenes.

10 Milyen követelmények vonatkoznak, ha egyáltalán vannak ilyenek, annak biztosítására, hogy a megkereső bíróság által közvetlenül meghallgatott személy tájékoztatást kapjon arról, hogy a bizonyításfelvételre önkéntes alapon kerülhet csak sor?

Az adott személy erről az idézésben kap tájékoztatást, azonban a ZPP nem határoz meg további követelményeket.

11 Milyen eljárás létezik a meghallgatandó személy személyazonosságának ellenőrzésére?

A tanúnak meghallgatása előtt nyilatkoznia kell a vezetéknevéről és keresztnévéről, személyazonosító számáról, apja nevééről, foglalkozásáról, lakcíméről, születési helyéről, életkoráról és a felekhez fűződő viszonyáról (a ZPP 243. cikkének (3) bekezdése).

12 Milyen követelmények vonatkoznak az esküételre, és a megkereső bíróságnak milyen információkat kell megadnia, ha a 17. cikk szerinti közvetlen bizonyításfelvétel során esküételre van szükség?

A ZPP 246. cikke értelmében a bíróság határozhat úgy, hogy a tanúnak esküt kell tennie a nyilatkozatait illetően, azonban a rendelet 17. cikke szerinti esetben a megkereső állam szabályai bizonyos feltételek fennállása esetén akkor is alkalmazandók, ha ezen állam a tárgyalás előtt tájékoztatja a megkeresett állam hatáskörrel rendelkező hatóságát vagy központi szervét arról, hogy a tanúk vallomását eskü alatt kívánja felvenni.

A ZPP 270. cikke szerint a felek meghallgatását a bíróság esküfelvétel nélkül folytatja le.

13 Milyen intézkedések biztosítják azt, hogy a videokonferencia helyszínén jelen legyen egy kapcsolattartó személy, akivel a megkereső bíróság érintkezésbe léphet, és egy olyan személy, aki a meghallgatás napján rendelkezésre áll a videokonferencia-berendezés működtetése és az esetleges műszaki problémák megoldása céljából?

A ZPP e tekintetben nem tartalmaz rendelkezést, azonban gyakorlatilag a műszaki személyzetnek és a szükséges igazságügyi alkalmazottaknak jelen kell lenniük a videokonferencia előtt és alatt, hogy teljesüljön a videokonferencia megtartásának valamennyi műszaki követelménye.

14 Milyen további információra van szükség – ha van egyáltalán – a megkereső bíróságtól?

Nincs a kiegészítő információ kérése esetén követendő előírás, azonban a tárgyalás napjának kitűzése során előfordulhat, hogy a megkereső és a megkeresett bíróság szükségesnek találja bizonyos műszaki problémák megoldását a tárgyalás eredményes lefolytatásának biztosítása érdekében. A gyakorlatban ezeket a kérdéseket a bíróságok rendszerint e-mailben intézik.

Utolsó frissítés: 22/12/2021

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.